

ЩОДО ВЖИВАННЯ ТЕРМІНІВ ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПОНЯТТЯМ МАГНЕТИЗМУ

Лист голові Відділення фізики та астрономії НАН України
академікові В. Локтєву

№ 66/303

11.12.2008

Голові Відділення фізики та астрономії
НАН України
академікові В. Локтєву
Президія НАН України
вул. Володимирська, 54
01601 Київ-30

Вельмишановний пане Голово,

Оргкомітет 10-ї Міжнародної наукової конференції «Проблеми української термінології *СловоСвіт 2008*» звертається до Відділення фізики та астрономії НАН України з пропозицією переглянути написання термінів, пов'язаних із поняттям магнетизму, дати відповідні настанови редакціям фахових журналів та надіслати відповідні пропозиції до Національної правописної комісії.

Тривала дискусія термінознавців та фахівців щодо терміносистеми, пов'язаної з явищем *магнетизму*, свідчить, що:

1. У живій фаховій мові наявна тенденція до відновлення традиційного, однакового написання термінів *магнет* через *e*.

2. Розвиткові цієї тенденції стає на заваді лише зорієнтованість редакторів наукових видавництв на настанови, що походять від рішень колишніх органів 30-х років минулого сторіччя.

3. Неусталеність та засаднича невизначеність написання слів зі складником *магнEt/магнIt* навіть у нормативних академічних словниках, зокрема орфографічних (лише один приклад – *магнEtодіелектрик/магнItодіелектрик*), призводить до численних суперечностей і непослідовності у написанні нових термінів.

Лише найвища фахова інституція, що нею є Відділення фізики та астрономії НАН України, може розв'язати цю проблему й унормувати написання термінів, що входять до цієї вкрай важливої для всіх природничих наук терміносистеми.

З повагою,
доктор технічних наук, професор,
голова Оргкомітету конференції,
голова Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології (ТК 19)
Держспоживстандарту та Міністерства освіти і науки України

Б. Рицар

**Лист-відповідь голови Відділення фізики і астрономії НАН України
щодо вживання термінів, пов'язаних із поняттям магнетизму**

№ 59/ від 19 березня 2009р.

Голові Технічного комітету
стандартизації науково-технічної термінології (ТК 19)
Держспоживстандарту та Міністерства освіти і науки України
професорові Богдану Рицару

Вельмишановний пане Рицар!

Члени Бюро Відділення фізики та астрономії НАН України обговорили на своєму засіданні пропозиції стосовно написання термінів, пов'язаних із поняттям магнетизму, викладені у Вашому листі №66/309 від 11.12.2008 та ухвалі термінологічної конференції *СловоСвіт 2008*.

Відзначивши невизначеність написання наявних термінів, що належать до цієї терміносистеми і, що найважливіше, брак розуміння того, як належить писати новоутворювані терміни, члени Бюро погодилися із тим, що розв'язати цю проблему може лише мовна практика. На думку членів Бюро, треба зняти нормативну заборону писати відповідні терміни з основою чи складником *магнЕт(о)* і на певний час (можливо, кілька років) вважати правильним паралельне написання *магнЕт-магнІт*, *магнЕтний-магнІтний*, *магнЕтодинаміка-магнІтодінаміка* тощо. Якщо українські науковці та інженери відчують перевагу однакового написання термінів, пов'язаних із магнетизмом, це написання можна буде зробити правописною нормою.

Сподіваюся, Технічний комітет стандартизації науково-технічної термінології (ТК 19) Держспоживстандарту та Міністерства освіти і науки України та оргкомітет конференції *СловоСвіт* погодиться надіслати цю пропозицію до Національної правописної комісії та поінформувати про неї зацікавлені видавництва, редакції журналів, працівників навчальних і наукових закладів та наукову спільноту через кореспонденську мережу.

З повагою,

академік-секретар
Відділення фізики і астрономії НАН України
академік НАН України

В. М. Локтев